

ת"פ 53160/02/19 - מדינת ישראל נגד אהרון אביטן

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו

14 פברואר 2022

ת"פ 53160-02-19 מדינת ישראל נ' אביטן

לפני כבוד השופט בני שגיא, סגן נשיא

המאשימה: מדינת ישראל

על-ידי ב"כ עו"ד דרור לוי

נגד

אהרון אביטן

הנאשם:

על-ידי ב"כ עו"ד אורי בר עוז, עו"ד נדיר בראנסי, עו"ד אלון טנקי

גזר דין

כללי

1. הנאשם הורשע על יסוד הודאתו, ובמסגרת הסדר טיעון, בעבירות הבאות: קשירת קשר לביצוע פשע, עבירה לפי סעיף 499(א)(1) לחוק העונשין תשל"ז-1977; חמש עבירות של רישום כוזב במסמכי תאגיד, לפי סעיף 423 יחד עם סעיף 29 לחוק העונשין; שלוש עבירות של קבלת דבר במרמה, לפי סעיף 415 לחוק העונשין; שתי עבירות של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, לפי סעיף 415 סיפא לחוק העונשין; הלבנת הון, עבירה לפי סעיף 3(ב)(2) לחוק איסור הלבנת הון יחד עם סעיף 29 לחוק העונשין; תקיפה בנסיבות מחמירות, עבירה לפי סעיף 379 + 382(א) לחוק העונשין ואיומים, עבירה לפי סעיף 192 לחוק העונשין.

2. במסגרת הסדר הטיעון תוקן כתב האישום והתביעה הגבילה עתירתה לעונש של 20 חודשי מאסר, מאסר מותנה וקנס, בעוד להגנה ניתנה האפשרות לטעון באופן חופשי ביחס לרכיבי ענישה אלה. הוסכם בין הצדדים כי רכיב החילוט יעמוד על סך של 1,000,000 ₪ וסכום זה הופקד עובר לשמיעת טיעוני הצדדים לעונש.

3. כתב האישום המתוקן מחזיק מספר אישומים, אך בפועל, מתאר מסכת עובדתית מרכזית שלובה בהסתרת מעורבותו של הנאשם בחברת "י.ל. כח המכבים שמירה ואבטחה בע"מ" (להלן - **חברת כח המכבים**), אשר סיפקה שירותי שמירה.

הצורך להסתיר את מעורבותו של הנאשם בא לעולם כתוצאה מחקירה, שהבשילה להרשעה פלילית ביחס לנאשם וחברת "דוד המלך חברה לאבטחה שמירה ותחזוקה בע"מ" שהייתה בבעלותו, וביצעה עבירות על-פי חוק מע"מ באופן של הוצאת חשבוניות פיקטיביות וקיצוץ, השמטת הכנסות והלבנת הון

עמוד 1

להלן - התיק הקודם; חברת דוד המלך).

בעקבות חקירת התיק הקודם, שהשלב הגלוי שלה החל ביום 13.3.12, הוקפאו חשבונות הבנק של חברת דוד המלך, והנאשם ידע כי בשל החקירה ועברו הפלילי, גורמי הפיקוח והרישוי במשרד המשפטים ומשרד הכלכלה יסרבו, או לכל הפחות עשויים לסרב, ליתן רישיונות וביטוחים לחברה כלשהי בתחום שירותי האבטחה בה יהיה מעורב.

על רקע האמור, פעל הנאשם בין החודשים אפריל 2012 ועד דצמבר 2014 בצוותא עם אחרים על-מנת להמשיך לקבל כספים, שלא כדין, לחברת כח המכבים, אליה הועברה פעילות חברת דוד המלך, תוך הסתרת מעורבותו אשר הייתה מחויבת בדיווח לרשויות.

4. למען השלמת התמונה העובדתית, יצוין כי במקביל להגשת כתב האישום בתיק זה, הוגש כתב אישום נוסף כנגד מעורבים נוספים שפעלו במסגרת חברת כח המכבים (ת"פ 53097-02-19) (להלן - **התיק המקביל**).

הנאשמים בתיק המקביל היו כדלקמן: (א) **יהודה לוי** - אשר הורשע יחד עם חברת כח המכבים בעבירות דומות לעבירות בהן הורשע הנאשם, אך גם בסיוע לביצוע עבירות לפי חוק מע"מ, המשקפות ניכוי מס תשומות על בסיס חשבוניות פיקטיביות בהיקף של מיליוני שקלים. דינו של יהודה לוי נגזר במסגרת הסדר טיעון סגור ל- 14 חודשי מאסר; (ב) **מיכאל אלנקוה** - אשר הורשע בעבירות של סיוע לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות וסיוע לרישום כוזב במסמכי תאגיד, ונדון בהסכמה לעונש של 9 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות; (ג) **דניאל בן נחום** - אשר הורשע בעבירות של סיוע לקבלת דבר במרמה, סיוע לרישום כוזב במסמכי תאגיד ועבירות נוספות, ונדון בהסכמה לעונש של 9 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות; (ד) **מחמוד אנגריה** - אשר הורשע בעבירות של סיוע לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות ועשייה בודעין בעסקי תאגיד דבר בדרך הפוגעת בניהול תקין של עסקיו, ונדון בהסכמה לעונש של 4 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות; (ה) **אודי עדי אילוז** - אשר הורשע בעבירה של סיוע לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות, ונדון ל- 2 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות; (ו) **רישאד ישראל חדאד** - אשר הורשע בעבירות תקיפה ואיומים, ונדון בהסכמה, לעונש של מאסר מותנה.

מעורב נוסף בפרשה היה מיכאל סרקיסוב נגדו הוגש כתב אישום כמעט זהה במהותו לכתב האישום שהוגש נגד הנאשם (ת"פ 53218-02-19, להלן - **סרקיסוב**). מדובר במי שימש מנהל פעיל בחברת דוד המלך, ופעל ביחד עם הנאשם על מנת להסתיר את דבר מעורבותו של הנאשם בחברה. בדומה לנאשם, אף סרקיסוב הורשע בעבירות של קשירת קשר לביצוע פשע; רישום כוזב במסמכי תאגיד; קבלת דבר במרמה; הלבנת הון ועשיית פעולה ברכוש אסור. בנוסף, הורשע סרקיסוב גם שיבוש מהלכי משפט. בעניינו של סרקיסוב גובש הסדר טיעון במסגרתו עתרו הצדדים במשותף להשתתף **עונש של 11 חודשי מאסר**, מאסר מותנה, קנס בסך 5,000 ₪ וחילוט בסך 15,000 ₪.

בית המשפט כיבד את הסדר הטיעון, וציין לגבי חלקו את הדברים הבאים: "**הנאשם הורשע בשורת עבירות, אותן עבר, משך כשנתיים וחצי, במסגרת פרשיית מרמה חמורה, בהיקף של עשרות רבות של מיליוני**

שקלים. מעבר לחומרת העבירות הנובעת ממשך הפעילות העבריינית ומהיקף הרכוש האסור, לא ניתן להתעלם מהחומרה המיוחדת, הנובעת מאופי העיסוק של החברות שאת פעילותן, במרמה, איפשר הנאשם - שירותי שמירה על ביטחון הציבור ועל רכוש. במעשיו אלה, איפשר הנאשם לחברות לספק לציבור שירותי שמירה, באמצעות היתרים וביטוחים שהושגו במרמה, באופן שעלול היה לגרום לפגיעה בשלום הציבור או ברכוש, והכל, למטרות בצע כסף של קושרי הקשר. עם זאת, ניתן משקל לחלקו היחסי של הנאשם בעבירות בהשוואה למעורבים אחרים. כעולה מטיעוני ב"כ המאשימה, הנאשם לא נמנה בין ראשי הקבוצה העבריינית ויוזמי הקשר. בנוסף, הנאשם לא הפיק רווחים מהפעילות העבריינית, מעבר למשכורתו כמנהל שכיר בחברות".

עובדות כתב האישום המתוקן

5. **עניינו של האישום הראשון**, בקשר שקשר הנאשם עם אחרים לבצע רישומים כוזבים במסמכי חברת כח המכבים (הסתרת מעורבותו) באופן שהחברה תוכל לקבל במרמה את הרישיונות והביטוחים בלעדיהם לא ניתן לפעול בתחום השמירה. במסגרת הקשר תוכנן כי לוי יעביר לנאשם סך של 1,500,000 ₪ וכן מחצית מרווחי "הפעילות העבריינית" תוך העסקת סרקיסוב כמנהל מטעמו של הנאשם בחברת כח המכבים ובני משפחה נוספים.

חשוב לציין כי באישום זה הורשע הנאשם אך ורק בעבירה של קשירת קשר לביצוע פשע.

ענינם של האישומים השני, השלישי, הרביעי, החמישי והשישי ואישום הלבנת ההון, בפעולות שביצעו אחרים, בידיעת הנאשם ובאישורו, במסגרתן הועברו דיווחים ומסמכים לגופים שונים, וזאת לצורך קבלת האישורים הנדרשים להפעלת החברה. באותם מסמכים לא צוין דבר מעורבותו של הנאשם בחברת כח המכבים, וזאת נוכח ההנחה כי לו היה נתון זה מפורט, אותם גופים לא היו מאפשרים את המשך פעילותה של החברה.

כך באישום השני בוצעו הפעולות אל מול רשם החברות; כך באישום השלישי בוצעו הפעולות אל מול חברת הביטוח "מגדל" (שהתבקשה להוסיף את חברת כח המכבים כמבוטחת בפוליסה של חברת דוד המלך); כך באישום הרביעי בוצעו הפעולות אל מול משרד המשפטים; כך באישום החמישי בוצעו הפעולות אל מול משרד הכלכלה, וכך באישום השישי בוצעו הפעולות מול לקוחות החברה, דהיינו - באופן של הצגת מצגי שווא לפיהם מדובר בקבלן המחזיק אישורים נדרשים מהגופים השונים. הנאשם קיבל מתוך כלל הכספים שהתקבלו במרמה מהלקוחות סכום העולה על 1,000,000 ₪ המהווה רכוש אסור לפי חוק איסור הלבנת ההון.

באישום הלבנת ההון, בוצעו הפעולות אל מול הבנקים, וזאת במטרה שלא יהיה דיווח לפי סעיף 7 לחוק איסור הלבנת ההון או כדי לגרום לדיווח בלתי נכון.

עניינו של האישום האחרון, באיומים שהשמיע הנאשם כלפי אבנר ניניו, שהיה מנהל בחברת דוד המלך, וזאת עמוד 3

על רקע רצונו של הנאשם כי אותו נינו ימשיך בעבודתו בחברת כח המכבים או לכל הפחות, שלא יעבוד בתחום חברות השמירה לתקופה של שלושה חודשים. מעבר לאיומים כמפורט בכתב האישום המתוקן, הורשע הנאשם בתקיפה בצוותא של נינו, וזאת לאחר שאדם אחר שבא עימו דחף את נינו ואיים עליו.

תסקיר שרות המבחן

6. בעניינו של הנאשם הוגשו שני תסקירים, מהם עולים הנתונים הבאים: הנאשם בן 64, נשוי בשנית ואב לשישה ילדים, היה בעבר בעל חברת שמירה במשך 25 שנה. נסיבות חייו של הנאשם מורכבות ביותר. אביו של הנאשם ניהל אורח חיים פוליגמי, והיה נשוי לשתי נשים, כך ששתי המשפחות התגוררו בדירות סמוכות. הנאשם גדל ללא גבולות וסמכות, עד גיל 9 לא ידע מי אימו הביולוגית, ומגיל צעיר ספג אלימות קשה מאביו שהיה מכור לאלכוהול. אימו התקשתה להוות דמות סמכותית ומכוונת ולאורך גיל ההתבגרות שהה הנאשם במוסדות סגורים ונחשף להתנהגות שולית. בגיל 14 החל הנאשם להשתמש בסמים וצורך זה העמיק עם השנים לצד עיסוק בהימורים. הנאשם התחתן לראשונה בגיל 17, התגרש לאחר כשמונה שנים, נולדו לו שלושה ילדים מקשר זה, כאשר בנו לוקה במחלת נפש. לפני 21 שנה התחתן הנאשם עם אשתו הנוכחית, אשר אף היא הייתה בעלת רקע התמכרותי וטופלה ביחידה העירונית לנפגעי סמים. מקשר זה נולדו לנאשם שלושה ילדים נוספים. הנאשם ריצה מספר תקופות מאסר, כאשר לאחר שחרורו ממאסר בשנת 1995 הצליח לשמור על ניקיון מסמים מזה כ-15 שנה, וזאת בעקבות טיפול בן שלוש שנים שעבר ביחידה לנפגעי סמים. בשלב מסוים, ועל רקע פתיחה בחקירה, חזר הנאשם להשתמש בכדורים פסיכיאטריים ללא מרשם, ועיסוקו בהימורים החל להיות בעל אופי התמכרותי. בשנת 2013 עבר הנאשם גמילה פיזית, ולאחר מכן המשיך בקשר טיפולי, כאשר לדברי העובדת הסוציאלית העבירות אותן ביצע לא נעשו מתוך דפוסי מרמה מובהקים, אלא מתוך היגררות או חוסר הבנה מעמיקה של מעשיו. בשנת 2015 סבל הנאשם ממצב דכאוני ואף ביצע מספר ניסיונות אובדניים. שרות המבחן התרשם כי בשנים האחרונות הנאשם מיתן את התנהגותו השולית, וזאת מתוך רצון לפצות על עברו ולהוות לבני משפחתו מקור ליציבות כלכלית. למרות זאת, ובמסגרת התיק הקודם, סבר שרות המבחן כי ענישה בדמות מאסר בפועל תהא הולמת למעשיו, והנאשם נשפט בהליך ל-36 חודשי מאסר. **מדיווחים שהתקבלו מהעובדת הסוציאלית לאחר שחרורו ממאסרו האחרון, עולה כי משנת 2019, וכחלק מתכנית הרשות לשיקום האסיר שנבנתה עבורו, החל בקשר טיפולי, כאשר צוין כי ההתרשמות היא כי הנאשם ערך שינוי מעמיק ומשמעותי להיעזר באופן אפקטיבי בהליך הטיפול, וכי בשיחותיו עימו עולים תכנים מורכבים וטראומטיים הנוגעים לחוויות שעבר כילד במשפחת המוצא. הנאשם שיתף בגילוי לב ובכנות בכשלוניו בכל תחומי תפקודו, וביטא אחריות ואשמה על עבירותיו, תוך שהפגין פתיחות לביקורת, ללמידה, לצד יכולות הפנמה ויישום. במקביל, הנאשם השתתף במפגשים "מכורים אנונימיים" וכן מטופל בטיפול תרופתי אנטי-חרדתי שתורם אף הוא לאיכות חייו הרגשי. שרות המבחן ציין כי מדובר באדם מבוגר, לא בריא, הנתון לראשונה בהליך טיפולי ממושך ונושא פירות, ובהינתן נתונים ייחודיים אלה יש כדי להצדיק מתן עדיפות לשיקולי השיקום ולהסתפק בעונש מאסר בדרך של עבודות שירות.**

ראיות וטיעוני הצדדים לעונש

7. משלל המסמכים שהוגשו הן ממחלקת שיקום האסיר, הן מוועדת השחרורים, והן מהעובדת הסוציאלית אשר ליוותה את הנאשם בהליך השיקום עולה תמונה מעודדת באשר להליך השיקום אותו החל הנאשם לעבור במהלך מאסרו האחרון (ממנו שוחרר בחודש יולי 2018), והמשכו, כאמור בתסקיר, גם לאחריו (ראה אסופת המסמכים נע/1).

8. מעדות מנהלת עמותת "צ'אנס ישראל" הנותנת שירותים לאנשים עם צרכים מיוחדים, עולה כי הנאשם מסייע לעמותה, ותואר כ"בעל לב ענק, הכל עבור המשתקמים עצמם".

מעשיו הטובים של הנאשם תוארו גם על-ידי מר גאל הרשקוביץ, אשר פעיל שנים רבות בבית חב"ד, ונעזר בנאשם לצורך פעילות העמותה בחלוקת מזון לנזקקים.

גם מר ויקטור ברדה אשר תיאר עצמו כ"מכור נקי", תיאר את התמיכה לה הוא זוכה מהנאשם, ואת הפעילות המשותפת המבוצעת על-ידי שניהם במרכזי גמילה שונים. העד ציין, בין היתר, כי **"בתקופה האחרונה משך שלוש שנים, אני ואהרון הולכים מהצפון ועד הדרום ומעביר מסרים. רק מכור יכול לעזור למכור. הדמות שלי ושל אהרון, זה המסר שאנו מעבירים לאנשים, עשרות נקיים כמונו"** (פרו' עמ' 34 ש' 28).

הרב עידו רהב, אשר שימש בעברו כבלש במשטרת ישראל, תיאר אף הוא את מעשיו הטובים של הנאשם, כאשר נפתח בית חב"ד בצפון תל-אביב, וכך ציין, בין היתר: **"הגעתי לאזור די מנוכר בפעילות שלנו ונתקלתי באדם עם לב טוב מאוד. בכל השנים הללו אהרון היה שותף ופרטנר מלא בכל העניינים של טוב, בגופו וברוחו, עם לב מיוחד, שחשוב לטובת הציבור"** (פרו' עמ' 35 ש' 6) וכן: **"בשלוש השנים האחרונות אני מזהה אהרון חדש, שמתאמץ יותר להיות אדם עוד יותר טוב. הוא מגיע יותר לבית הכנסת, יותר שותף בפעילות של חסד, ובאמת לפי איך שאני רואה את הדברים אהרון הוא אדם שבאמת צריך, אמר פעם רב ידוע שכל ילד צריך אדם שיאמין בו"** (פרו' עמ' 35 ש' 10).

בתו בת ה-20 של הנאשם, חיילת משוחררת, תיארה את הקושי בהתמודדות עם מאסרו האחרון של אביה ואת התמיכה לה זכתה ממנו, אשר בסיועה, ובסיוע העובדת הסוציאלית, הצליחה לסיים את לימודי התיכון עם בגרות מלאה, ואף להתגייס לחיל המודיעין.

9. התביעה עתרה לאימוץ הרף העליון של הסדר הטיעון, דהיינו - 20 חודשי מאסר, ועמדה בטיעונה על הערכים המוגנים שנפגעו, העובדה שמעשיו של הנאשם פגעו בערך החברתי של חובת הדיווח התקין במסגרת המאבק בהון השחור, וכן בצורך לבצע פעולות נמרצות של אכיפה כלכלית כנגד עבריינים מסוגו של הנאשם. עוד נטען כי הנאשם היה "הרוח החיה" מאחורי הפעילות העבריינית, הנהנה העיקרי ממנה, ואף אם עסקין בנאשם שעבר הליך שיקומי, יש ליתן עדיפות לעקרון ההלימה, ולגזור עליו עונש בהתאם לרף העליון. כתמיכה לטיעונה, הפנתה התובעת לעברו הפלילי של הנאשם, ולעובדה כי על-פי

הפסיקה יש להשית עונשים משמעותיים על עבריינים כלכליים.

10. ההגנה עמדה בטיעוניה על הפער המשמעותי בין כתב האישום המקורי לבין כתב האישום המתוקן, הן ברמת העבירות והן ברמת הסכומים המדוברים. נטען כי כל השוואה המבוצעת בין המעורבים בתיק המקביל לבין עניינו של הנאשם צריכה להוביל למסקנה כי חלקו של הנאשם אינו עולה על חלקם של המעורבים האחרים. עוד ביקשה ההגנה ליתן משקל משמעותי לעובדה כי הנאשם הפקיד 1,000,000 ₪ לצורך חילוט, ובכך למעשה "השיב את הנזק" שגרם לקופת המדינה.

פרק נרחב מטיעוני ההגנה הוקדש לסיטואציה הייחודית שנוצרה בתיק זה עת הוגש כתב האישום בשנת 2019, המגלם עבירות שבוצעו בשנים 2012 עד 2014, לאחר שהנאשם שוחרר ממאסרו בתיק הקודם והיה בעיצומו של הליך שיקום אפקטיבי ומשמעותי, שזכה לתמיכת וועדת השחרורים וגורמי הטיפול.

11. הנאשם הביע צער על מעשיו, עמד על נסיבות חייו הקשות, ובמיוחד על ההשפעה שהייתה לאחיו הגדול (העברין המנוח - הרצל אביטן) על גידולו, באופן שאותו אח היווה עבורו מודל פסול לחיקוי.

וכך ציין הנאשם:

"אני יושבתי בשבעה על אחי, היינו 16 אחים ונותרו 8, אחד מהם במצב לא טוב. אנחנו גדלנו 16 אחים, בית שאמא מפרנסת את הבית, עובדת בבית חולים איכילוב, דואגת להאכיל אותנו. אבי היה אלוהים, הם באו ממרוקו, וכדי להשתיק את הכאב שלהם והקליטה פה. אני לא מצאתי עצמי בבית הזה. אימי הייתה מספרת לי שנשאר קצת אוכל בביה"ח, הייתה מביאה לנו את זה והיינו מתנפלים על האוכל הזה. האמא התביישה ולא רצתה שנהיה רעבים. וגדל אח עברין, קרימינל פושע קטלני, שבימים אלו קשה למצוא אחד כזה. והיה לי גם ריגוש כזה של עדיף להיות עם האח הזה. אני ראיתי חיסולים, שמעתי, ואח שלא רואה אף אחד, כאילו זו הדרך שהוא בחר והאמין בה. כולנו גדלנו בחוץ, חיפשנו אוכל וגנבנו מהמכולת. סופרמרקט היום זה גן עדן, בזמנו היו מכולות שרושמים במחברת. ואני רציתי להיות דמות כמו אחי שהיה מפורסם מאוד. כשראיתי ששם יש חיסולים, אמרתי שלא מצאתי עצמי שם, הלכתי לסמים. הסמים השתיקו אותי, ונתנו לי, אחי לא אהב את זה, אמר לי אתה מניאק והולך לסמים. לא ידעתי להסביר לו כי זה לא היה מקובל שאדם משתמש בסמים ורוצה להיות גנגסטר. אחי היה אנטי סמים קיצוני. אני מצאתי עצמי שוקע לסמים וזרוק עם עצמי. בורא עולם עזר לי, עשה לי נס, לא למדתי בבית ספר. בגיל 10 זרקו אותי במוסד. התנהגו אלי שם בשיא האכזריות, עברתי עינויים, רוצה אמא, אבא, לא רואה לא אבא ולא אמא ולא את אבי הנשוי לשתי נשים. עד גיל 10 לא ידעתי מי זו אמא שלי בכלל. אין חום של אמא ואין כלום. כך גדלתי ברחוב כמו איזה מסכן. אבל כשהגעתי למוסד ואף אחד לא התחשב כי התדרדרתי, השופט לא ריחם עלי, שלחו אותי למוסד באכזריות, עד שבגיל 13 הגעתי לבית הסוהר. אז הייתה תקופה מאוד קשה ואכזרית... הייתי לבד בחדר בגיל 13, תופס בסורגים ובוכה לאלוהים למה עשית לי את זה?... לאשתי יש הפרעה והיא נמצאת בטיפול נפשי. אשתי גם הייתה בסמים, הוצאתי אותה מזה, גם אני יצאתי מהסמים. אני

לא בפלילי, ההיפך, עוזר לאנשים לצאת מהסמים. קצינת המבחן והעו"ס נכנסו איתי לשיחות נפשיות מגיל קטן..." (פרו' עמ' 39 ש' 26).

דין והכרעה

12. הצדדים לא חלקו על הנחת המוצא המשפטית לפיה יש לראות את מכלול מעשיו של הנאשם, הפרושים על פני האישומים שפורטו לעיל, ככאלה המשקפים "אירוע" אחד לצורך גזירת הדין ובהתאם למתווה הקבוע בחוק העונשין. עמדתם של הצדדים מתיישבת אף עם מבחן "הקשר ההדוק" כפי שנקבע בפסיקת בית המשפט העליון.

המקרה המונח לפתחי כעת הוא ייחודי ויוצא דופן כמעט בכל קנה מידה.

מן הצד האחד - מעשיו של הנאשם זועקים חומרה, ויש בהם, כפי שציינה התביעה, כדי לפגוע במספר ערכים מוגנים, ובהם הצורך במסירת מידע לרשויות אודות מעורבות בחברה כזו או אחרת, הצורך בפיקוח אפקטיבי על בעלי רישיונות למתן שירותי שמירה ואבטחה, והחשיבות העצומה במלחמה בפשיעה הכלכלית. דומני כי השילוב שבין חומרת המעשים לבין עברו הפלילי של הנאשם מצדיק, כשלעצמו, עונש חמור, הכולל מאסר מאחורי סורג ובריא.

פגיעת מעשיו של הנאשם בערכים המוגנים היא פגיעה בעוצמה לא מבוטלת. הנאשם הסתיר את דבר מעורבותו בחברת "כח המכבים" מפני גורמים רגולטורים שונים וגורמים נוספים, נקט בפעולות מרמה ואיום, ואף גרף כתוצאה מכך סכומי כסף משמעותיים.

בתי המשפט מצווים להילחם בעבריינות הכלכלית, ונראה כי מעשיו של הנאשם במקרה דנן, מהווים נגזרת של אותה תופעה פסולה שיש להילחם בה.

מן הצד השני - קיים משקל משמעותי למועד בו הוגש כתב האישום (בשנת 2019) לא רק בהיבט של חלוף זמן של חמש שנים ממועד ביצוע העבירות (2012 - 2014), אלא בעיקר כיוון שבמהלך אותה תקופת חקירה וגיבוש כתב האישום הנוכחי, השלים הנאשם ריצוי תקופת מאסר משמעותית בתיק הקודם, במהלכה עבר הליך שיקומי, והמשיך בו לאחר שחרורו (בשנת 2018) לשביעות רצון מטפלו באופן שגם שרות המבחן סבר כי יש להסתפק בענישה בעלת היבט שיקומי ולהימנע מהטלת עונש מאסר נוסף מאחורי סורג ובריא. הנאשם אינו אדם צעיר, אינו בריא (בגופו ובנפשו), וחרף נתוני פתיחה מורכבים ביותר, הצליח במאמצי השיקום לאחר שנים רבות וארוכות. הטלת עונש מאסר לריצוי מאחורי סורג ובריא, בנסיבותיו של המקרה דנן, תסיג את הישגי השיקום לאחר, והלכה למעשה, תורידם לטמיון.

13. שקלול עוצמת הפגיעה בערכים המוגנים, נסיבות ביצוע העבירות ומדיניות הענישה הנוהגת (ובמקרה דן - ראה מכלול העונשים שהוטלו בהסכמה בתיק המקביל) מובילה למסקנה כי ככל שלא היה מוצג הסדר טיעון, והיה מקום להידרש לקביעת מתחם הענישה, ראוי היה לקבוע מתחם הנע בין 14 חודשי מאסר ל- 36 חודשי מאסר.

מתחם זה לוקח בחשבון גם את העונשים שהוטלו בתיק המקביל, כאשר יש לזכור כי **יהודה לוי**, במובחן מהנאשם, הורשע גם בסיוע לביצוע עבירות על-פי חוק מע"מ בהיקף של מיליוני שקלים. אזכיר בהקשר זה כי מרכז עבירות המרמה שביצע הנאשם נעוץ באותן פעולות מרמטיות שביצע, בצוותא עם אחרים, אל מול הרשויות על-מנת להסתיר את דבר מעורבותו בחברה ולא בפעילות מרמטית בתחום החשבונאות הפיקטיביות אותה ביצעה החברה. בנוסף, המתחם מתיישב עם העונש שנגזר על **סרקיסוב**, שכאמור לעיל - חלקו בפרשה היה משמעותי, אף שלא הפיק רווח זולת משכורתו כמנהל שכיר.

14. כעת יש לבחון את העונש המתאים לנאשם וזאת על רקע מתחם הענישה, אך גם תוך התחשבות בגבולות הגזרה שנקבעו בהסדר הטיעון. בחינה זו מובילה למסקנה כי אלמלא הסיטואציה הייחודית שנוצרה בתיק זה, היה מקום להטיל על הנאשם עונש המשקף את הרף העליון של הסדר הטיעון.

יחד עם זאת, וכפי שפורט לעיל, הסיטואציה שנוצרה בתיק זה היא סיטואציה ייחודית ויוצאת דופן. הנאשם ביצע את העבירות בתיק הנוכחי על רקע חקירה בתיק קודם, שהבשילה לכתב אישום, להרשעה ולהטלת עונש מאסר. במהלך תקופת מאסרו בתיק הקודם עבר הליך שיקום משמעותי, אותו המשיך לאחר שחרורו. אז, לאחר שחרורו, ובמהלך ההליך השיקומי, מצא עצמו הנאשם עומד מול כתב אישום "חדש" המשקף עבירות שביצע עוד טרם ריצוי מאסרו הקודם, ועוד טרם ההליך השיקומי האפקטיבי שעבר. סיטואציה מעין זו מעצימה את משקלו של האינטרס השיקומי, ומצדיקה חריגה ממתחם העונש ההולם ומהרף העליון של הסדר הטיעון.

וידגש, אין המדובר בהליך שיקום "רגיל" אלא בכזה שהחל במסגרת שב"ס, זכה לתמיכה ועידוד של וועדת השחרורים, והמשיך בשנים שלאחר מכן. כאשר מדובר בנאשם אשר ניסה בעבר להשתקם, אך לא הצליח לעשות כן או לחלופין, לא הצליח לשמר את אותם הישגים נקודתיים, וכעת מצוי במקום אחר בחייו, הדבר ראוי להתחשבות מיוחדת כפי שאף סבר שרות המבחן.

זאת ועוד, הליך שיקומי אפקטיבי מאפשר לבית המשפט לסטות ממתחם העונש ההולם, וזאת נוכח הערכה צופה פני עתיד כי יהיה בידו למנוע מאותו נאשם להסתבך פעם נוספת. בענייננו, ונוכח הסיטואציה הייחודית שנוצרה, אין כמעט צורך בהערכה צופה פני עתיד, אלא בבחינת המציאות לאשורה. הלכה למעשה, החל מסוף שנת 2014 ובוודאי לאחר שחרורו ממאסרו בתיק הקודם, לא הסתבך הנאשם בביצוע עבירות, כך שנראה כי הליכי השיקום היו אפקטיביים וממשיכים לשאת את פירותיהם.

המסקנה בדבר אפקטיביות הליך השיקום במקרה דנן מתחזקת משני נתונים נוספים אשר אף הם מצדיקים התחשבות בענישה:

הראשון - הודאת הנאשם בעובדות כתב האישום המתוקן. הן מההודאה והן מדברי הנאשם לאורך ההליך, עולה תמונה מובהקת של הפנמת הפסול במעשים, ותמונה זו מתיישבת עם התיקון שערך הנאשם בדרכיו.

השני - הפקדת 1,000,000 ₪ מראש, וזאת לטובת חילוטו. אף נתון זה מלמד על הפנמת הפסול ורצון להניח את הפרשה מאחוריו.

מעבר לנתונים האמורים, יש אף ליתן את הדעת לגילו המתקדם של הנאשם (64), למצבו הבריאותי הלא פשוט, ולעובדה כי לעונש יהיה השפעה גם על בני משפחתו של הנאשם, ובמיוחד על אשתו, אשר אף היא זקוקה לסיוע, כפי שפורט לעיל.

15. לאור האמור לעיל, ותוך מתן משקל רב להליך השיקום, ראיתי לחרוג ממתחם הענישה, ולהטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 9 חודשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות בעמותת "איל"ן" - מרכז הכשרה ושיקום, ברח' הברזל 11 תל-אביב. הנאשם יתייצב ביום 3.5.22 בשעה 08:30 בפני הממונה על עבודות שירות לצורך ריצוי עונשו. מובהר לנאשם כי היה ויפר את הכללים הנהוגים אצל הממונה על עבודות שירות ניתן יהיה להמיר את תקופת עבודות שירות למאסר מאחורי סורג ובריח.

ב. 9 חודשי מאסר, אולם הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם יעבור תוך שלוש שנים מהיום עבירת מרמה (לרבות עבירה של רישום כוזב במסמכי תאגיד) או עבירה על חוק איסור הלבנת הון.

ג. 5 חודשי מאסר, אולם הנאשם לא יישא עונש זה אלא אם יעבור תוך שלוש שנים מהיום עבירת אלימות נגד הגוף או עבירה של קשירת קשר לביצוע פשע.

ד. אני מורה על חילוט סך של 1,000,000 ₪ לטובת קרן החילוט.

ניתן צו כללי למוצגים לשיקול דעת קצין משטרה ו/או התביעה.

המזכירות תשלח העתק גזר הדין לממונה על עבודות שירות ולשירות המבחן.

זכות ערעור כחוק.

ניתן היום, י"ג אדר א תשפ"ב, 14 פברואר 2022, במעמד הצדדים.

**בני שגיא, שופט
סגן נשיא**